

Collectiebeleid

"Bewaren, verzamelen en presenteren"

Algemeen

Het Museum Voorschoten heeft tot doel de historie en het culturele erfgoed van Voorschoten te bewaren, te verzamelen en te presenteren. In de collectie van het museum bevindt zich (historisch) materiaal uit verschillende deelgebieden als nijverheid en industrie, sociale geschiedenis, kerk en godsdienst, onderwijs en opvoeding en beeldende kunst.

Doel van de collectie is een bibliotheek te zijn van materieel erfgoed als referentiecollectie voor de geschiedenis en het culturele leven van Voorschoten. Naast het bewaren is ook het exposeren een criterium bij het verzamelen.

Het Museum Voorschoten stelt zijn collectie tevens ter beschikking voor onderzoek en bruikleen aan andere organisaties. Voor zowel langdurige als kortlopende tentoonstellingen wordt onze eigen collectie aangevuld met bruiklenen.

Voor het daadwerkelijk uitvoeren van het collectiebeleid heeft het bestuur van Museum Voorschoten een collectiebeheergroep (cbg) ingesteld bestaande uit deskundigen op de diverse verzamelgebieden onder voorzitterschap van een lid van het bestuur. Deze commissie verzorgt ook de registratie in Adlib, de materiële berging van de aanwinsten en geeft aan welke stappen met betrekking tot het beheer genomen moeten worden.

Het collectiebeleid kent de volgende onderdelen:

- 1 Registratie in Adlib
- 2 Verwervingsbeleid
- 3 Conservering, berging en preventieve conservering
- 4 Veiligheid en calamiteiten
- 5 Verzamelgebieden

1.Registratie

Het Museum Voorschoten maakt gebruik van het digitale collectieregistratiesysteem Adlib. Bij deze registratie wordt gebruikgemaakt van de AAT thesaurus en RKD Artists. Dit systeem is een gangbaar registratiesysteem in Nederlandse musea.

Elementen van de basisregistratie zijn het toekennen aan het object van een: object categorie; object benaming; standplaats; staat van object; maten en foto; de herkomst en vastlegging van de context gegevens die met het object meekomen.

Verdiepte registratie en documentatie voor zover niet al in de basis registratie opgenomen betreft datering; vervaardiger; afmetingen; materiaal; geografische geassocieerde locatie; geassocieerde personen; onderwerp; literatuurvermeldingen van het object; trefwoorden; opschriften en merken en samenhang tussen objecten. Aanvullende achtergrondinformatie wordt in (digitale)objectdossiers bewaard.

2 Verwervingsbeleid

Doel van het verwervingsbeleid is het vastleggen van de topografische-, historische en maatschappelijke ontwikkelingen in Voorschoten uit het verleden en het heden. Zo kan voorkomen worden dat 'witte plekken' bij de documentatie van de snel veranderende omgeving van Voorschoten ontstaan. De selectiecriteria zoals omschreven in de verzamelgebieden zullen worden gehanteerd bij het aannemen van schenkingen, legaten en bij het zelf verwerven van collectievoorwerpen.

Het museum Voorschoten beschikt over een klein budget voor aankopen. Voor een incidenteel kostbaar, maar binnen de collectie belangrijk, object dient een beroep op externe subsidienten gedaan te worden.

Aankoopcriteria

1. Subsidiariteit van de collectie Museum Voorschoten tegenover andere cultuuro goed beherende instellingen

Nadruk bij het verwerven van objecten ligt op het eigen gebied. Over eventuele aankopen die ook binnen het verzamelgebied van andere instellingen horen moet met deze instellingen overleg worden gevoerd. Gedacht moet hierbij worden aan Berbice en Duivenvoorde in Voorschoten, het Leidsche archief en de musea in de regio.

2. Kerncollecties

Het aan te kopen/geschonken stuk moet binnen de (kern)collecties van het Museum passen.

3. Staat van het object

Het museum beschikt niet over een uitgebreid restauratieatelier maar wel over op meerdere gebieden deskundige leden van de cbg die kunnen beoordelen of de aanschaf verantwoord is. De condities waaronder een object bewaard moet worden zijn een belangrijke factor bij het opnemen van een object in de collectie.

Schenken

Schenken worden onder voorbehoud voorlopig aangenomen. De cbg beoordeelt of het stuk binnen de kerncollectie past en voldoet aan de criteria.

De schenker moet via een formulier de voorwaarden van zijn schenking aangeven en eveneens wat bij afwijzing met het object moet gebeuren.

Naast het bewaren is ook het exposeren een criterium bij het verzamelen.

Langdurige bruiklenen

Het museum is zeer terughoudend bij het opnemen van langdurige bruiklenen in de collectie. Depotruimte is beperkt en kostbaar, bruiklenen vergen registratie, onderhoud en/of conservering en moeten worden verzekerd. Soms kan een lacune in de collectie slechts met een bruikleen worden ingevuld. In die gevallen kan worden besloten om een object als langdurig bruikleen aan de collectie toe te voegen. Verder kan worden overwogen om eigenaren aan te bieden hun object als permanent bruikleen af te staan. De eigenaar kan het bruikleen dan niet aan de collectie onttrekken en verkrijgt het uitsluitend terug als het museum het object om welke reden dan ook moet afstoten. Dat alles betreft langdurige en permanente bruiklenen en heeft geen betrekking op bruiklenen voor tentoonstellingen.

Afstoten

Er dient de uiterste zorgvuldigheid met betrekking tot eventuele schenkers in acht te worden genomen.

Op het moment is een protocol voor afstoting in voorbereiding. De voorwaarden zoals in de LAMO zijn vastgelegd zullen hierbij in acht worden genomen.

3 Conservering, berging en preventieve conservering

Conserveringsplan

Op het moment zijn de meest kwetsbare objecten als textiel, schilderijen en werken op papier ondergebracht in een geklimatiseerd depot. De berging van de schilderijen moet worden aangepast. Er zal gekeken worden naar een betere plaatsing.

In de komende tijd zal advies van een papierrestaurator worden ingewonnen in verband met de vervanging van zuurhoudende materialen als passe-partout- en rug kartons door zuurvrije materialen.

Berging en preventieve conservering

Het museum beschikt over vijf kleine depots en een tentoonstellingsruimte. In depot 1 wordt aardewerk en zilver wordt bewaard. Hier heerst een normale binnenruimte situatie m.b.t. vocht en temperatuur. Met uitzondering van de aardewerkcollectie worden alle objecten niet aan daglicht blootgesteld.

Depot 5 is ingericht voor de meer gevoelige objecten: De niet ingelijste werken en het textiel is in gesloten kasten dan wel laden opgeborgen. Voor de berging van de schilderijen

zie boven. In deze ruimte is een klimaat installatie aangebracht om de vereiste klimatologische omstandigheden te waarborgen.

Depot 2. 3 en 4 bergen de objecten die minder gevoelig zijn voor klimatologische schommelingen en lichtomstandigheden.

De tentoonstellingsruimte wordt doormiddel van meetapparatuur gecontroleerd op temperatuur en vocht. In de ruimte is geen daglicht. Het flexibele verlichtingssysteem maakt het mogelijk de tentoongestelde objecten zorgvuldig te belichten.

Objecten worden bij binnenkomst goed geïnspecteerd voordat zij in het depot of in de tentoonstellingsruimte worden geplaatst en planmatig schoongemaakt

4 Veiligheid en calamiteiten

Het museum is elektronisch beveiligd.

Slechts een beperkt aantal personen heeft toegang tot de depots.

Om het gebouw, de medewerkers en bezoekers en de collectie beter te beschermen is een veiligheidsplan ontwikkeld met vluchtroutes en signalering, goedgekeurd door de brandweer. De maatregelen zijn inmiddels geïmplementeerd. Het museum heeft een brandveiligheid certificaat.

5 De verzamelgebieden

Vanaf de oprichting van het museum is een rijke, gevarieerde collectie opgebouwd bestaande uit de volgende onderdelen:

I: Archeologie:

Archeologische vondsten (200). Deze vondsten zijn voor een belangrijk deel door de heer Eggink bijeengebracht. Zij zijn in het bijzonder geschikt voor educatieve doeleinden.

II: Topografische historische collectie:

Prenten, tekeningen, kaarten, prentbriefkaarten en foto's betreffende Voorschoten en haar omgeving. Het grootste deel van deze collectie vormen de prentbriefkaarten en foto's. Prenten, tekeningen en kaarten geven met de schilderijen een informatief beeld over de (geografische) ontwikkeling en groei van ons Dorp.

III: Beeldende kunst door kunstenaars geboren of werkzaam in Voorschoten:

Hieronder worden artistieke objecten van de hand van met Voorschoten verbonden kunstenaars verstaan die niet noodzakelijkerwijs Voorschoten zelf afbeelden. Bijvoorbeeld een portret van Sierk Schröder of een zomerse tuin door Harm Kamelingh Onnes.

IV: Nijverheid: hieronder worden producten vervaardigd door Voorschotense bedrijven

A Zilver en andere werken van de Koninklijke Zilverfabriek Van Kempen en Begeer, tussen 1858 en 1985 in Voorschoten gevestigd.

B Keramiekfabriek van Pieter Groeneveldt (1927-1972) en zijn opvolgers. (

C Textiel van de weverij, tapijtknooperij en handdrukkerij 'Het Paapje' te Voorschoten (1930 en 1984) en al het overig textiel zoals bv kleding, een pet van een Blauwe Tram conducteur of een uniform van de gemeente ambtenaar en vele vaandels en vaantjes.

V: De cultuurhistorie van Voorschoten: dat wil zeggen alle aandachtsgebieden die een beeld geven van het dagelijks leven in ons dorp

A: Middelen van bestaan

B Monumenten en erfgoed

C Maatschappelijk leven

D diensten

Een aantal voorwerpen in de collectie zal kritisch bekeken worden. Er zal beoordeeld worden of deze objecten in de collectie passen. Zo ja dan zullen zij aan de collectie worden toegevoegd en beschreven. Het betreft in hoofdzaak objecten uit de categorie cultuurhistorie, land- en tuinbouw materiaal; middenstand: horeca; onderwijs (kost-)scholen; verenigingsleven. Te denken valt aan bloembollen manden, kopjes en diverse voorwerpen van bedrijven en bedrijven in Voorschoten.

VI: Beroemde Voorschotenaren:

Dit betreft vooralsnog een klein aantal portretten, voornamelijk binnen de collectie foto's, prenten en schilderijen

VII: Foto's, films en dia's betreffende Voorschoten:

Deze (ca.4600) zijn digitaal beschreven en genummerd en geplaatst op het interne internet. Zij moeten komend jaar in Adlib worden overgezet.

VIII: Boeken en documenten:

De boeken zijn alle beschreven, genummerd en van een standplaats voorzien en digitaal na te slaan. De documenten/knipsels zijn beperkt beschreven, genummerd en in numerieke volgorde geborgen in genummerde archiefdozen. Ze zullen het komend jaar verder beschreven, genummerd en waar nodig opnieuw verpakt worden. Hierbij zal met de o.a. met de archivaris van de Gemeente Voorschoten overleg gepleegd moeten worden over het behoud van de fysieke stukken of dat een digitale opslag voldoet. Een argument hierbij is het feit dat vrijwel alle kranten gedigitaliseerd zijn en openbaar toegankelijk. Voor beeldmateriaal (foto's of andere illustraties) geldt bij de beoordeling ook de museale presentatiemogelijkheden.